

การประเมินความต้องการจำเป็น เกี่ยวกับการนิเทศงานวิชาการในโรงเรียน
ของผู้บริหารและครูโรงเรียนประถมศึกษาที่เปิดสอนตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ



นางสาว เฉลิมลักษณ์ เนื้อไม้

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2535

ISBN 974-581-506-3

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

018164

I14449419

NEEDS ASSESSMENT FOR ACADEMIC SUPERVISION OF ADMINISTRATORS
AND TEACHERS IN PRIMARY SCHOOLS ACCORDING TO THE PILOT PROJECT
FOR EDUCATIONAL EXTENSION OPPORTUNITY UNDER THE JURISDICTION
OF THE OFFICE OF THE NATIONAL PRIMARY EDUCATION COMMISSION

Miss Chalermluk Nuamai

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Educational Administration
Graduate School
Chulalongkorn University

1992

ISBN 974-581-506-3

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การประเมินความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับการนิเทศงานวิชาการในโรงเรียน
 ของผู้บริหารและครูโรงเรียนประถมศึกษาที่เปิดสอนตามโครงการขยายโอกาส
 ทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

ชื่อผู้เขียน นางสาว เจลิมลักษณ์ เนื้อไม้

ภาควิชา บริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร.นิพนธ์ ไทยพานิช

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

นพ. วิฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
 (ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรภักย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... *อ. วิฑิต มุขสงฆ์* ประธานกรรมการ
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์)

Dr. Nipon Thaiphanich

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
 (อาจารย์ ดร.นิพนธ์ ไทยพานิช)

Dr. Sawasdee Jongsakul

..... กรรมการ
 (อาจารย์ สวัสดิ์ จงกล)

เฉลิมลักษณ์ เนื้อไม้ : การประเมินความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับการนิเทศงานวิชาการใน
โรงเรียนของผู้บริหารและครูโรงเรียนประถมศึกษาที่เปิดสอนตามโครงการขยายโอกาสทาง
การศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (NEEDS ASSESSMENT
FOR ACADEMIC SUPERVISION OF ADMINISTRATORS AND TEACHERS IN PRIMARY
SCHOOLS ACCORDING TO THE PILOT PROJECT FOR EDUCATIONAL EXTENSION
OPPORTUNITY UNDER THE JURISDICTION OF THE OFFICE OF THE NATIONAL
PRIMARY EDUCATION COMMISSION) อ.ที่ปรึกษา : อาจารย์ ดร.นิพนธ์ ไทพานิช,
139 หน้า. ISBN 974-581-506-3

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อประเมินความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับการนิเทศงานวิชาการใน
โรงเรียนของผู้บริหารและครูโรงเรียนประถมศึกษาที่เปิดสอนตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ผู้วิจัยได้ส่งแบบสำรวจความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการ
การปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารและครูจำนวน 429 ฉบับ ได้รับคืนฉบับที่สมบูรณ์จำนวน 399 ฉบับ
คิดเป็นร้อยละ 93.01 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ ค่าเฉลี่ย และ
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหาร
และครู แล้วนำมาหาระดับความต้องการจำเป็นในการรับการนิเทศงานวิชาการของผู้บริหารและครู

ผลการวิจัย พบว่า

ผู้บริหารส่วนใหญ่ มีความต้องการจำเป็นที่จะรับการนิเทศงานวิชาการ อยู่ในระดับปานกลาง ใน
ด้านการวัดและประเมินผล ด้านห้องสมุด ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการวางแผนและกำหนดวิธี
ดำเนินงาน และด้านการส่งเสริมการสอน

มีความต้องการจำเป็นที่จะรับการนิเทศงานวิชาการ อยู่ในระดับน้อย ในด้านหลักสูตรและการ
นำหลักสูตรไปใช้ ด้านการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านงานประชุมอบรมทางวิชาการ

ครูผู้สอนส่วนใหญ่ มีความต้องการจำเป็นที่จะรับการนิเทศงานวิชาการ อยู่ในระดับปานกลาง
ในด้านห้องสมุด ด้านนิเทศการศึกษา ด้านวางแผนและกำหนดวิธีดำเนินงาน และด้านส่งเสริมการสอน

มีความต้องการจำเป็นที่จะรับการนิเทศงานวิชาการ อยู่ในระดับน้อย ในด้านหลักสูตรและการ
นำหลักสูตรไปใช้ ด้านการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล และด้าน
ประชุมอบรมทางวิชาการ

ภาควิชา.....บริหารการศึกษา
สาขาวิชา.....นิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร
ปีการศึกษา.....2534

ลายมือชื่อนิสิต.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

C342502 : MAJOR SUPERVISION AND CURRICULUM DEVELOPMENT

KEY WORD : NEEDS ASSESSMENT/ACADEMIC SUPERVISION/PROJECT FOR EDUCATIONAL EXTENSION OPPORTUNITY

CHALERMLUK NUAMAI : NEEDS ASSESSMENT FOR ACADEMIC SUPERVISION OF ADMINISTRATORS AND TEACHERS IN PRIMARY SCHOOLS ACCORDING TO THE PILOT PROJECT FOR EDUCATIONAL EXTENSION OPPORTUNITY UNDER THE JURISDICTION OF THE OFFICE OF THE NATIONAL PRIMARY EDUCATION COMMISSION. THESIS ADVISOR : NIBONDH THAIPANICH, Ph.D., 139 pp. ISBN 974-581-506-3

The purpose of this research was to assess primary school administrators and teachers needs assessment for academic supervision in accordance with the pilot project for expending equality of educational opportunity under the jurisdiction of the office of the National Primary Education Commission.

Four hundred and twenty-nine copies of questionnaires were distributed to the school administrators and teachers in 119 schools. Three hundred and ninety-nine copies or 93.01 percent were completed and returned. Data were analyzed by using percentage, arithmetic mean and standard deviation.

Research findings were as follows:

Most administrators expressed their needs assessment for academic supervision at the moderate level in terms of measurement and evaluation, school library, education supervision, planning and designating work procedure and instructional promotion. Mean while their needs assessment for academic supervision at the low level were curriculum and curriculum implementation, learning and teaching, instructional aids and academic in-service training.

The majority of teachers pointed out that their needs assessment for academic supervision at the moderate level were school library, education supervision, planning and assignment of prodedure of working and supporting to teaching. At the same time the findings showed needs for academic supervision at the low level were curriculum and curriculum implementation, learning and teaching, instructional aids, measurement and evaluation and academic in-service training.



ภาควิชา บริหารการศึกษา
สาขาวิชา นิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร
ปีการศึกษา 2534

ลายมือชื่อนิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา Nibondh Thaipanich
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความกรุณาของ อาจารย์ ดร. นิพนธ์ ไทยพานิช อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้ให้คำแนะนำ เป็นที่ปรึกษาตลอดจนตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยดีเสมอมา ผู้ช่วยศาสตราจารย์วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ ซึ่งได้กรุณาชี้แนะแนวทางอย่างดียิ่ง ตลอดจนเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย อาจารย์สวัสดิ์ จงกล ซึ่งได้ติดตามให้ความช่วยเหลือในการทำงาน เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ อีกทั้งให้กำลังใจอย่างดีตลอดมา และคณาจารย์ในสาขานิติศาสตร์และการศึกษาและพัฒนาหลักสูตรทุกท่าน จึงขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้

ผู้วิจัยได้รับความกรุณาให้ยืมหนังสือ เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยจาก อาจารย์ ดร. สมเกียรติ ขอบผล อาจารย์รติพร สุภีรัตน์ อาจารย์ลาตวน เรือนรื่น อาจารย์ ดร. สุจิตรา ศรีนวล อาจารย์สุภัทมา แสงทอง และอาจารย์ชโลมใจ กิงคารวัฒน์ ตลอดทั้งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจแก้ไขและให้ข้อเสนอแนะในการสร้างเครื่องมือ จึงขอขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณเพื่อนนิสิตสาขานิติศาสตร์และการศึกษาและพัฒนาหลักสูตรรุ่นที่ 28 ทุกท่าน คุณกัลยา เนื้อไม้ คุณเมธิดา อติชัยสกุล และคุณวนิดา วัชรกิจ ที่ได้ช่วยเหลือและเป็นกำลังใจอย่างดียิ่งในการทําวิจัยตลอดมา

อนึ่ง ในการทําวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รับทุนอุดหนุนในการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นจำนวนเงิน 5,600 บาท และบางส่วนได้รับการสนับสนุนจากบิดา-มารดา และคุณสวัสดิ์-คุณจรินทร์ ธีระพงษ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของทุก ๆ ท่านที่กล่าวมาแล้วข้างต้น จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ด้วย

เฉลิมลักษณ์ เนื้อไม้

เมษายน 2535



สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	๖
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๖
กิตติกรรมประกาศ	๗
สารบัญตาราง	๘
บทที่	
1. บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
คำนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
วิธีดำเนินการวิจัย	7
ลำดับขั้นตอนในการเสนอรายงานการวิจัย	9
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
การนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน	11
ความหมายของงานวิชาการ	11
ความสำคัญของงานวิชาการ	12
ความจำเป็นในการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน	12
หลักการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน	13
ขอบข่ายงานวิชาการ	14
บทบาทของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศงานวิชาการในโรงเรียน	51
การประเมินความต้องการจำเป็นในการนิเทศงานวิชาการของผู้บริหารและครู	53
3. วิธีดำเนินการวิจัย	57
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	57
กลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	57
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	58

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การเก็บรวบรวมข้อมูล	61
การวิเคราะห์ข้อมูล	62
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	63
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	86
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	86
วิธีดำเนินการวิจัย	86
สรุปผลการวิจัย	88
อภิปรายผลการวิจัย	90
ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้	96
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป	97
รายการอ้างอิง	98
ภาคผนวก	110
ประวัติผู้เขียน	139

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนและร้อยละของแบบสำรวจที่ส่งไปและได้รับคืน	61
2	สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	64
3	ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติงานวิชาการภายในโรงเรียนของผู้บริหาร และครูในด้านต่าง ๆ	68
4	ความต้องการจำเป็นในการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนของผู้บริหาร และครู	72
5	ความต้องการจำเป็นในการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนของผู้บริหาร และครูด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้	75
6	ความต้องการจำเป็นในการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนของผู้บริหาร และครูด้านการเรียนการสอน	76
7	ความต้องการจำเป็นในการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนของผู้บริหาร และครูด้านสื่อการเรียนการสอน	77
8	ความต้องการจำเป็นในการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนของผู้บริหาร และครูด้านการวัดและประเมินผล	78
9	ความต้องการจำเป็นในการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนของผู้บริหาร และครูด้านห้องสมุด	79
10	ความต้องการจำเป็นในการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนของผู้บริหาร และครูด้านการนิเทศการศึกษา	80
11	ความต้องการจำเป็นในการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนของผู้บริหาร และครูด้านการวางแผนและกำหนดวิธีดำเนินงาน	81
12	ความต้องการจำเป็นในการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนของผู้บริหาร และครูด้านการส่งเสริมการสอน	82
13	ความต้องการจำเป็นในการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนของผู้บริหาร และครูด้านการประชุมอบรมทางวิชาการ	83
14	สรุปความต้องการจำเป็นในการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนของผู้บริหาร และครูทุกรายด้านและรายชื่อ	84